

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia S. Avgvstini de humanæ naturæ stantis, lapsæ,
puræ statu & viribus eruitur & explicatur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

22. Explicatur doctrina S. Augustini, qua dicimur nihil à nobis habere nisi
peccatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13673

CAPVT XXII.

Explicatur doctrina sancti Augustini, qua dicimur nihil à nobis habere, nisi peccatum.

NAM ex ista capitali charitatis & cupiditatis contrarietate, quæ nullum omnino in actibus humanis medium suscipit, alia doctrina Augustini nata est creberrima & solemnissima, qua passim in suis libris docet, nihil omnino hominem à seipso habere, præter peccatum atque mendacium. Cujus doctrina radix est, quod non nisi duplex dilectio sit vel esse possit, ut antè ex Augustino & Leone & alijs declaravimus, creatoris & creaturæ, Dei & mundi, boni incommutabilis & mutabilis, ex quibus omnis actio humana proficiscitur. A nobis autem, ut etiam Augustinus sapissimè, & fides docet, dilectio creatoris esse non potest: dilectio autem creaturæ & mundi ex nobis fluxit & non ex Deo, juxta doctrinam Apostolicam, quæ tradit nobis, dilectionem mundi non esse ex Patre, sed ex mundo, Augustino succinente:

Lib. de Patient. c. 19.

Voluntas procul dubio creaturæ, quæ non est creatio, ex mundo est. Nempe quia homo procul dubio pars est mundi; & ex ipso homine, diabolo quidem suggerente, homine tamen ipso per spontaneam voluntatem deferente creatorem ac diligente creaturam, voluntas talis fluxit. Vnde eandem illam dilectionem mundi non solum ex mundo, seu ex homine, sed etiam ex diabolo Augustinus esse tradit, quia auctor ejus fuit non inlerendo sed persuadendo peccatum: quod non aliter nisi mundi & creaturæ dilectione perpetratum est, ut idem sapissimè docet. Cum igitur hæc mundi dilectio, quæ non est à Patre, hæc, inquam, culpabilis, cupiditas omnia peccata operetur, neque quicquam operetur nisi malum, sicut neque charitas aliud quicquam nisi bonum, illaque in solidum à diabolo sit & ex nobis, hæc à Deo, manifestissimè sequitur id quod Augustinus docet, nihil à nobis tanquam à nobis proficisci, nisi peccatum atque mendacium. Quæ de re luculentissima sunt apud ipsum, radijsque solis fulgentiora testimonia ut ea nullis prætigijs obrui, vel offuscari possint. Sic ergo loquitur in Psalmum septuagesimum;

Concione 1. in Psal. 70.

Injustitia tua sola liberat me: mea sola non sunt nisi peccata. Et in Psalmum centesimum secundum: De tuo aliquid retribuere, si potes. Non dixerim, ne feceris, nisi deo tu retribuere; non vult Deus de tuo sibi retribuere. Si de tuo retribuere, peccatum retribuere: omnia enim quæ habes, ab illo habes. Tuum peccatum solum habes. Et in tractatibus in Ioannem:

Tract. 22. in Ioannem.

Vita nostra tanquam nostra, id est, de voluntate propria nostra non erit nisi mala, peccatrix, iniqua: Vita vero bona de Deo in nobis est, non à nobis. Et tractatu octavo in Epistolam Ioannis: Hoc dic

Tract. 8. in Epist. Ioan.

si vis verius dicere: ego male, ille bene. Et quod ego bene, ab illo bene: nam à me quicquid ago, male. Ista

A confesso firmat cor, & facit dilectionis fundamentum Et in sermonibus de tempore: Qui voluit dicere, quia retribuere aliquid Deo mendax est. (Omnia ab illo speranda sunt: à nobis ipsis præter illum nihil, nisi forte peccatum) & mendacium de suo loquitur. Vere plene de suo abundat homo: mendacium omnino hic habet, & thesaurum mendaciorum &c. Quod gratis habet de se habet: non illud erit. Quando venit ad veritatem, si verax vult esse, non erit de suo. Et de eadem mentiendi potestate, qua sola prompti fumus, ita loquitur in Psalmum vigesimum quartum: Doce me: nam per meipsum non novi, nisi mendacium. Et sermone trigesimo primo de verbis Domini: Homo si vult esse aliquid boni, non sit de suo proprio. Si enim de suo esse voluerit, mendax erit. Si verax esse voluerit, de Deo, non de suo erit. Et Tractatu quinto in Ioannem: Tunc ea quæ dicimus & vobis & nobis utilia sunt, si ab ipso sunt. Quæ autem ab homine sunt, mendacia sunt, sicut ipse dixit Dominus noster Iesus Christus: Qui loquitur mendacium, de suo loquitur: nemo habet de suo, nisi mendacium & peccatum, siquidem autem homo habet veritatis atque iustitiam, ab illo fonte est, quem debemus sitire in hac eremo, ut ex eo quasi guttus quibusdam irrorati &c. Qualia verò peccata illa sint, quæ à nobis tantum habeamus, utrum propriè an impropiè dicta, non raro Augustinus explicat. Aliquando enim dicit, ea non esse nisi mala: Da veniam, Apostole, propria tua non novi nisi mala. Da veniam, Apostole, dicimus quæ tu docuisti: Profrus tua à te tibi parat: non novimus nisi mala. Aliquando huiusmodi opera displicere Deo: Ut sis bonus, invoca bonum. Non enim in te placet Deo, nisi quod habes ex Deo. Quod autem habes ex te, displicet Deo. Aliquando esse mala & penis digna: Dona sua coronat Deus, non merita tua. Si tibi à te ipso, non ab illo sunt merita tua. Hac enim si talia sunt, mala sunt; quæ mala sunt non coronat Deus. Et paulo antè dixerat similiter merita Apostoli fuisse magna, sed mala. Quis istis tam malis meritis nisi poena utique debetur? Aliquando nos inde damnari: Ipse fecit nos, & non ipsi nos. Non debemus superbiere: totum bonum quod habemus, ab artifice nostro habemus. Quod in nobis nos fecimus, inde damnamur: quod in nobis ille fecerit, inde coronamur. Et rursum: Opera manuum tuarum ne despicias. Opus tuum in me vide, non meum. Nam meum si videris, damnatus si videris, coronatus. Huiusmodi doctrinæ & sententijs passim plenus est Augustinus, de quibus nonnulla etiam infra vide in tractatu de liberatione arbitrij. Omnia verò ex illo ejus opus bonum, nisi diligatur verum bonum, & ultimus finis omnis boni, qui est Deus benedictus in secula. Quicquid aliter homo facit, ex mundi dilectione facit, quæ non est à Patre,

533 Patre, sed ex mundo est; & necesse est ut re-

Lib. de spir. s. 14

Lib. de gra. 14

Ibid.

Prolog. in Psal. 37

Lib. de grat. 16

Ibid.

Lib. ad Bo. 1

Lib. de spir. s. 14

Lib. de perf. 11

Lib. 1 ad Bo. 1

Ibid. cap. 3

Ibid.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

Ab homine operis boni, prius velit hominem fieri bonum, hoc est, voluntatis bonæ, quæ sola diligit bonum, ut ita possit arbor bona, id est, voluntas bona proferre fructus bonos: Quid enim potestis facere boni de corde non bono? *Lib. 4. c. 6.* *Ibid.* *Lib. 2. de pecc. merit. c. 18.* *Lib. 9. de Trinit. c. 7. & 8.* *Lib. 1. de peccat. gent. c. 6. Serm. 5. de Ieiunio sept. mens.* *Lib. 1. de peccat. gent. c. 6. Serm. 5. de Ieiunio sept. mens.*

Ut autem habeatis cor bonum, Dabo, inquit, vobis cor novum, hoc est, voluntatem novam seu dilectionem novam, ex qua opus necessarium debet fluere. Et verum instantius: Quid enim boni faceretis homines mali, & quomodo ista bona faceretis, nisi boni essetis? id est, quid boni faceretis, quamdiu estis voluntate mala, sive quamdiu bonum seu iustitiam non diligitis? Quis enim dubitet dicere, voluntatem nullo modo iustitiam diligentem, non modo esse malam, sed etiam pessimam voluntatem? Omnia istiusmodi, aliaque plura, quibus redundant scripta ejus, ex eadem omnino radice & ratione proficiuntur: quia ut alibi præclare docuit, & supra diximus: Nemo volens aliquid facit, quod non in corde suo prius dixerit, hoc est, faciendum esse iudicaverit: quod verbum sive iudicium de agendo, amore concipitur, sive creatura sive creaturis, id est, aut nature mutabilis aut incommutabilis veritatis. Ergo aut cupiditate, aut charitate. Tunc autem est cupiditas, cum propter se amatur creatura: tunc non utentem adiuvat, sed corrumpit fruentem. Ecce brevibus, perspicuis, discretissimis verbis clavem universæ doctrinæ de agendis & non agendis, de bonis operibus & peccatis traditam; sine qua, doctrina Augustini non nisi merus Labyrinthus est; ex quo nisi Glossis textus Augustini innumeros evertentibus, totiusque doctrinæ moli repugnantibus, exiri non potest: cum qua omnia sunt apertissima & facillima: Nimirum charitas sive perfecta sive imperfecta est amor veri boni, ex qua nihil nisi bonum: cupiditas sive perfecta sive imperfecta amor mundi, qui non est ex Patre, sed ex mundo. Deus autem id odit, quod ipse non fecit, ut optime sanctus Prosper. Ex hoc amore sive cupiditate mundi, non solum nihil est boni, sed ut dixit sanctus Leo, Cuncta sunt noxia, hæc est enim illa, quæ sine amore creatoris non utentem adiuvat, sed corrumpit fruentem. Semper enim in omnibus actibus, etiam dum unâ creaturâ utitur, aliâ fruatur, in quam ultimo videlicet collimat utentis animus. Quidquid enim fecerit, non potest nisi in re per se dilecta conquiscere.

Z CAPVT